

DÉLMAGYARORSZÁG

80. évfolyam, 26. szám
1990. január 31., szerda

POLITIKAI NAPILAP

Havi előfizetési díj: 101 forint
Ára: 4,30 forint

Elmaradásban a T. Ház

Kongresszus Szófiában — Bejegyezték a Romániai Magyar Demokrata Szövetséget — Drágít a MÁV

Talán megnyugtató is lehet: kicsit csöndesedett a világ, noha a politikai indulatok továbbra is a megújulás felé terelik Európát. Tanácskozik a Bolgár Kommunista Párt rendkívüli kongresszusa. Az első nap ügyrendi huzavonával telt el... Lehetséges, hogy ezek a viták már törésvonalak. Litvániában viszont újjászületett egy párt, a kereszténydemokratáké. Bukarestben Zsil-völgyi bányászok biztosították támogatásukról a nemzeti megmentés frontját, és bejegyezték a Romániai Magyar Demokrata Szövetséget. Modrow, NDK-kormányfő Gorbacsovval tárgyal. A Krasznoj Zvezda polemizál a szovjet csapatok kivonásáról szóló magyar állásponttal.

Itthon drágít a MÁV, tovább tart a jelöltállítás, és mélyül a szegedi színházi válság. A Parlament januári ülésszaka ma folytatja törvényalkotó munkáját, éspedig futószalagon. S nagy a sorban állás az interpellációk listáján is: harmincan várnak szóra.

Sz. Simon István

Törvénygyártás futószalagon

Várhatóan tíz napirendi pont megtárgyalása vár még az Országgyűlésre, amely szerdán folytatja munkáját. Ismeretes, hogy a Parlament január 23-án megkezdődött ülésszaka az elmúlt hét pénteken félbeszakadt: a képviselők nem tudták elvégezni a rájuk váró hatalmas mennyiségű munkát négy nap alatt.

Szerdán és csütörtökön határozatot kell hozniuk az országgyűlési képviselők jogállásáról, tiszteletdíjáról, költségterítéséről és kedvezményeiről szóló törvényjavaslatról, s ugyanakkor dönteniük kell a sajtótörvény módosításáról. Az országgyűlési képviselők jogállásával és anyagi juttatásaival foglalkozó törvénytervezet tárgyalásakor a plénum lényegében két párt-részt tartalmazó törvényjavaslatot, más részük úgy vélte, hogy az anyagiakról már az új Országgyűlés döntson. A sajtótörvény módosításáról lezajlott vita akörül forgott: a személyiségi jog-sajtó útján elkövetett megsértését hogyan szankcionálják. A Parlament kulturális bizottságának javaslata szerint 1 millió forint legmagasabb összegű bírságot lehessen kiszabni, amelyet közcélokra kelljen befizetnie a jogsértőnek, míg Horváth Jenő budapesti képviselőnek, s a mögötte felsorakozott jogi, igazgatási és igazságügyi bizottságnak az a véleménye, hogy legfeljebb 300 ezer forint legyen a kiszabható büntetés összege, amelyet a sértett kárpótlás címén kapna.

Tárgyalásra vár még a

családjogi törvény módosításáról szóló törvényjavaslat, amelynek lényege, hogy egyszerűsíti a gyermekek örökbefogadásával összefüggő eljárást. Dönteni kell az Állami Számvevőszék létszámáról és éves költségvetéséről szóló törvénytervezetről is, amelyet a decemberi ülésszakon a Parlament átdolgozásra visszautalt az előterjesztőnek.

A Nagykanizsai Sörgyár államigazgatási felügyelet alatt álló vállalat nyilvántartása is országgyűlési határozatra vár. Állást foglalnak továbbá népi kezdeményezések nyomán arról: alkaloss-e az Országgyűlés érdekképviseleti törvényt, illetve módosítsa-e a magán-személyek jövedelemadójáról és a vállalkozási nyereségadóról szóló törvényeket.

Két hasonló, egy parlamenti különbizottság felállítását szorgalmazó önálló képviselői indítvány is terítkekre kerül: Király Zoltán és Raffay Ernő Csongrád megyei képviselők, illetve Hámori Csaba országos listás megválasztott képviselő. Mindkét indítványnak az a célja, hogy megállapítsák: jogilag és erkölcsileg kik tehetők felelőssé az ország jelenlegi helyzetéért, bár a vizsgálóbizottság javasolt feladata és a vizsgálat köre némiképp eltér egymástól.

Végezetül sor kerül mintegy 30 interpelláció és kérdés megtárgyalására is. Az interpellálni, illetve kérdezőni kívánó képviselők november óta várják a plénum előtt elhangzó nyilvános választ, s közben többben elálltak szándékuktól.

Főként az induló vállalkozások segítése sürgető. De a 165 ezer kisiparos közül is több tízezer egyszerűen képtelen a műszaki fejlesztésre, mert az ehhez szükséges hitel kamata olyan magas, hogy azt az üzletmenet nem tudja elviselni. A 4

sával az állam például hozzájárulhatna ahhoz, hogy a magas kamatok a kisiparosok számára elviselhető mértékre csökkenjenek. Megoldás lenne az is, ha biztosító intézetek alakulnának e pénzből; e cégek garanciát vállalhatnának a kisiparos hitelének visszafizetésére. Egyelőre azonban a leginkább érintettek nem tudják, hogy a kormányzat mire szánja ezt az összeget — mondotta a Kiosz főtájkára.

Bár a döntés-előkészítő munkában a Vosz képviselte magát, a döntést azonban végül is televízió híradójából ismertük meg — mondotta Palotás János, a Vosz elnöke. A Vosz egyelőre bizonytalan abban, hogy ez a pénzalap valóban hatékony segítséget jelent-e majd a vállalkozóknak. Az elmúlt év közepén — a költségvetés módosításakor — a Parlament elkülönített már vállalkozási alapot. A felhasználásról azonban a Vosz-nak azóta sincsenek információi. Nem lehet tudni pontosan, mire költötték, és a Vosz lehetőséget sem kapott arra, hogy betekintsen az ezzel kapcsolatos iratokba. A mostani 4 milliárd forint csak akkor ér valamit, ha a kormányzat konkrét felhasználási módozatokat tesz lehetővé; például segíti, könnyebbé teszi a hitelfelvételt, a visszafizetést, támogatja az új induló vállalkozókat, hozzájárul a külföldi bemutatkozáshoz, anyagilag is ösztönzi a műszaki fejlesztést.

Alakulóban az új szakszervezeti szövetség

Csaknem száz szakmai-ágazati szakszervezet új országos szövetséget kíván létrehozni a március 1-je és 4-e között megrendezendő szakszervezeti kongresszuson. Az új szövetség működésének szabályairól, feladatairól, céljairól, a képzendő alapokmány-tervezetről sajtótájékoztatón számoltak be kedden a Szakszervezetek Országos Koordinációs Tanácsának képviselői.

Bálint Attila, a Szakszervezetek Országos Koordinációs Tanácsának szóvivője hangsúlyozta, hogy az alapokmány-tervezet még nem végleges, azt hamarosan nyilvánosságra hozzák.

A szóvivő — kérdésekre válaszolva — arról is beszámolt, hogy az Országos Koordinációs Tanács előző napi ülésén vagyoni ügyek-

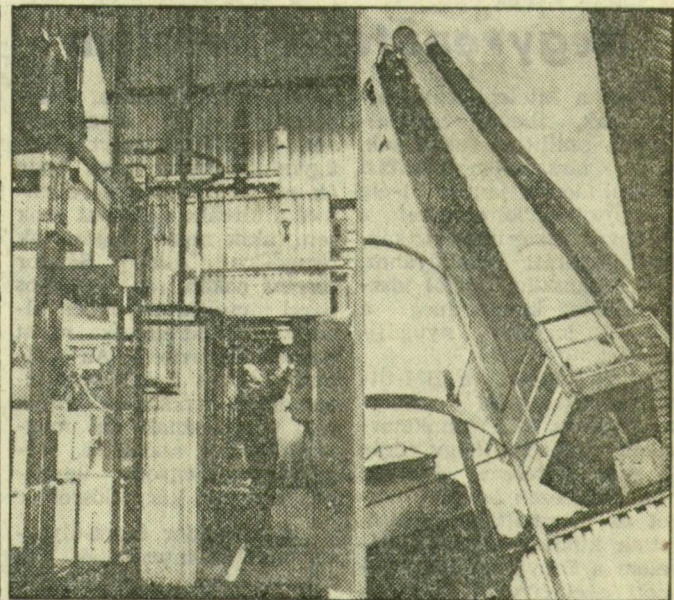
kel is foglalkozott. A Tanács kinyilvánította, hogy érdekelt egy olyan vagyongézelő részvénytársaság létrehozásában, amely hatékonyan, a tagság által és a tagság érdekében működteti a szakszervezetek vagyont. Állásfoglalása szerint a vagyongézelő részvénytársaság előkészítő munkálatait úgy kell ütemezni, hogy a szövetség márciusi kongresszusán az erre vonatkozó döntés meghozható legyen. A Koordinációs Tanács kinyilvánította azt is, hogy a szakszervezeti vagyon a tagság, a vagyont a tagság által létrehozott szervezetek kezelik. A szakszervezeti vagyonra egyéni követelés nem érvényesíthető, de a tagság által létrehozott szakszervezetek jogosultak a vagyonból az elfogadott osztózkodási hányadnak megfelelő részesedésre.

Időközben a kezdeményezésnek új dimenziót adott, hogy Kanada és Magyarország gyors reagálása és példát követve (Folytatás a 2. oldalon.)

„Nyitott égbolt”

Kedden megnyílt Budapesten a „Nyitott égbolt” kezdeményezés szakértői tanácskozása. A háromnapos, informális jellegű eszmecsere a NATO és a Varsói Szerződés 23 tagállamának szakértői vesznek részt, azaz a céllal, hogy a februárban rendezendő ottawai konferencia előtt összegezzék a kezdeményezés eddigi tapasztalatait, és körvonalazzák a szabad légi ellenőrzésnek teret engedő rendszer működésének alapelveit.

A „Nyitott égbolt” koncepció immár három és fél évtizedes múltra tekint vissza. Először 1955-ben javasolta Eisenhower elnök a két nagyhatalom, a Szovjetunió és az Egyesült Államok között a szabad berepülések engedélyezését, a hidegháborús szembenállás azonban akkor megghiúsította a megegyezést. A kezdeményezés három és fél évtizedes kényszerpihenő után tavaly májusban indult el a megvalósulás felé vezető úton, amikor Bush elnök egy beszédében a koncepció „újraélesztését” javasolta.

Üzemel a hulladékégető

Légnemű egerek

Az egér természetesen nem légnemű. Ha azonban szerencsétlen sorsa arra szánta, hogy kísérleti állatként végezze a tudomány oltárán, akkor ezután egyszerűen levegővé, azaz füstté válik. Mindez a Semmelweis utcai új klinika mögött felépített, kórházi veszélyes hulladékokat megsemmisítő égetőüzem segítségével lehetséges. A hulladékégető műszaki átadására kedden délelőtt került sor.

„Az egyetemet és egészségügyi intézményeit előntötte a szemét!” — e kijelentés annak indoklására hangzott el, miért is volt szükség Szegednek erre a hulladékégetőre. Évenként 2 ezer köbméter veszélyes és 8 ezer köbméter egyéb (úgynevezett kommunális) hulladék termelődik a klinikai működés és a kutatások során. Elkerülhetetlen feladattá vált a fertőző, mérgező és egyéb hulladékok biztonságos megsemmisítése — környezetkímélő módon. Megtörtént korábban, hogy a kommunális szemételepre kerültek használt injekciós tűk, amelyekkel gyerekek kezdtek veszélyes játékokat.

A hulladékégető felépítésére szóló megbízást Morvai Ferenc, a Megamorv Kazánfejlesztő és Kutató Kft. tulajdonosa kapta. A Vt-300 típusú berendezés óránként 500-700 kilogramm veszélyes hulladék elégetésére képes. Az égéskor keletkezett hő-

mennyiség nagy részével az új klinika számára melegítenek vizet.

A folyékony kórházi hulladék kezelése még megoldatlan. Jelenleg egészen Szombathelyig kell vele autózni, legközelebb ott tudják megsemmisíteni. A szegedi rendszer továbbfejlesztésével később talán ezen is segíthetnek.

*

Az engedélyező hatóságok egyelőre az ideiglenes működést hagyták jóvá. Az Atikövizig feltételekhez köti a végleges üzemelés engedélyezését: a salak és a füstmosó iszapjának összetételét a köjál vizsgálja. A Szegedi Vízművek és Fürdők is mintát vesz a szennyvízből, hiszen nem mindegy, mi kerül a csatornahálózatba, és végül a Tiszába.

Ugyancsak lényeges hiányosság, hogy még nincsenek kidolgozott szabályai a hulladékanagok szelektív gyűjtésének. Ez azért lényeges, mert pévecéttartalmú műanyag hulladék csak más anyagokkal keverve, legfeljebb 20 százalékos arányban égethető veszély nélkül. Bizunk benne, hogy kigondolják a megnyugtató megoldást.

Lényeges munka- és tűzvédelmi kifogás nem volt. Morvai Ferenc pedig vállalta, hogy tíz napon belül hozza a teljes tervdokumentációt, és eleget tesz a most felmerült hatósági igényeknek. Ha így lesz, a végleges működési engedély birtokában indulhat a nagyüzem. Róvó István főmérnök még azt is lehetségesnek tartja, hogy a város többi egészségügyi intézményének hulladékát is ide hozzák majd.

A környezetvédelmi és egészségügyi minisztérium segítségével épült hulladékégető ára 32 millió forint volt. Morvai Ferenc számára 5 millió forint ráfizetést hozott, mert hogy nem ő kapta a központi támogatást. Ezt és a debreceni, másik öt-milliós veszteséget azért vállalta, hogy a gyakorlatban is bizonyítsa legújabb fejlesztésének működőképességét. A pécsi börgyár hulladékégetőjét is ő építi, a külföldi érdeklődését pedig egy francia tudósítócsoporthoz ittléte tanúsította.

A kórházi veszélyeshulladék-égető a gépkönyv szerinti környezetvédő, üzembiztos, korszerű. Reméljük, így is működik majd.

Nyilas Péter

Hol a vállalkozók négymilliárdja?

Az idén 4 milliárd forintot különít el az állami költségvetés a vállalkozások életkésztetésére — jelentette be a napokban Medgyessy Péter miniszterelnök-helyettes. A hírrel kapcsolatban a Kiosz és a Vosz vezetői tájékoztatták az MTI munkatársát.

Fischer Pál Kiosz-főtájkára tájékoztatása szerint a kisiparosok érdekvédelmi szervezetének egyelőre semmilyen ismerete nincs arról,

hogy ezt a pénzt miként, mikor, milyen feltételek között használhatják fel a vállalkozók.

Főként az induló vállalkozások segítése sürgető. De a 165 ezer kisiparos közül is több tízezer egyszerűen képtelen a műszaki fejlesztésre, mert az ehhez szükséges hitel kamata olyan magas, hogy azt az üzletmenet nem tudja elviselni. A 4